

ETELÄ-SUOMEN SPANIELIKERHON 60-V HISTORIIKKI

Etelä-Suomen Spanielikerhon syntysanat lausuttiin 22.10.1947. Kerho sai tuolloin nimekseen Suomen Spanielikerho ry. - Finska Spanielklubben rf., ja siitä tuli koko maan kattava spanieliyhdistys.

Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Kurt Westermark ja sihteeriksi Kurt Thomasson. Cockerspanielit olivat tuohon aikaan muutamaa springerspanielia lukuunottamatta ainoa spanielirotu maassamme, vaikka irlanninvesispanieleita oli ollut maassamme 1900-luvun alussa.

Jäsenmäärä kasvoi nopeasti. Vuoden 1948 lopussa kerhossa oli jo 99 jäsentä, ja seuraavan vuoden aikana lukumäärä lähes kaksinkertaistui.

Kerhoiltoja pidettiin jo tuolloin, ja paikkana oli hotelli Klaus Kurki. Illanvietot eivät kuitenkaan saavuttaneet kovin suurta suosiota, ja niin niiden pitämisestä vähitellen luovuttiin. Jalostus oli luonnollisesti kerhon tärkeimpiä tehtäviä. Toisena toimintavuotena kerho sai lahjoituksena Ruotsista kaksi cockerspanieliurosta, joista toinen oli punainen Högkastets Golden Game lahjoittajana Mary Stephens ja toinen blue roan Örlidens Inkspot lahjoittajana Agnes Evenröd. Näiden lahjoitusten lisäksi tuotettiin Ruotsista viisi cockerspanielia ja Belgiasta yksi cockerspanieli, sekä Tanskasta yksi cockerspanieli ja kaksi springerspanielia. Kerho oli jo vuonna 1951 järjestämässä Ruskeasuon koiranäyttelyä, ja näin kiinnostus näyttelyiden järjestämiseen heräsi ja jatkui aina 1990-luvulle asti. Näyttelyitä järjestettiin 1 - 2 vuosittain.

1950-luvun alussa toiminta alkuinnostuksen jälkeen laantui ja jäsenmäärä laski 44:ään.

Kun Ester Selesté vuonna 1954 Kurt Thomassonin jälkeen tuli kerhon puheenjohtajaksi, alettiin miettiä uusia toimintamuotoja jäsenmäärän kartuttamiseksi ja jäsenten saamiseksi mukaan toimintaan. Myös harrastajien spanielitietoutta haluttiin laajentaa. Niinpä ryhdyttiin pitämään säännöllisesti kerhoiltoja, joihin kutsuttiin eri alojen koira-asiantuntijoita.

Paikaksi valittiin hotelli Torni, ja ensimmäisen kerhoillan aiheina olivat tiedottaminen uudesta nuorten koirien kasvatuskurssista sekä Edmund Natusen katsaus Norjan spanielikantaan. Kerhoiltoja pidettiin tämän jälkeen kerran kuussa mm. Yrittäjänäisten kerhohuoneistossa Fredrikinkadulla ja vanhassa Pauligin huvilassa Mechelininkadulla. Vuosien varrella kerhoiltoja pidettiin myös Helsingin ulkopuolella mm. Imatralla, Kotkassa, Tammisaarella, Lappeenrannassa, Lohjalla ja Porvoossa. Omia spanielipäiviä vietettiin 1970-luvulla ja viimeisimmät pidettiin 1990-luvulla Vuorion huvilassa Helsingin Laajasalossa. Pikkujoulut sekä syys- ja kevättapahtumat vietettiin Pakintalossa Pakilassa. Koekauden päätteeksi järjestettiin jahti-illallisia.

Edmund Natusen aloitteesta päätettiin vuonna 1954 ryhtyä pitämään nuorten koirien koulutusta, ja paikaksi saatiin Malmin ampumaradan alue. Näyttelykoulutusta pidettiin aluksi myös Kansallismuseon pihanurmikolla. Koulutustilaisuudet järjestettiin sunnuntaisin.

Edmund Natusen kanssa koulutuksesta vastasi Hans Lehtinen. Näin saatiin taipumuskoetoiminta alulle. Vuonna 1961 kerho järjesti ensimmäisen taipumuskoekurssin, ja kerhon ensimmäinen taipumuskoepidettiin seuraavan vuoden lokakuussa Mäntsälässä. Tuomarina oli Henrik Hammarlund Ruotsista. Taipumuskokeen vakiinnutettua asemansa niitä pidettiin 1-2 vuodessa eri puolilla Etelä-Suomea. Kerho lahjoitti myöhemmin kapt. E. Natusen nimeä kantavan kiertopalkinnon Natusen kerhon ja erityisesti taipumuskokeen hyväksi tekemän työn muistoksi. Palkinto on Tapio Wirkkalan suunnittelema hopealautanen, josta kilpaillaan kerhon järjestämässä koekauden ensimmäisessä taipumuskokeessa. Lautasesta kilpaillaan ikuisesti. Etelä-Suomen Spanielikerholla on vuosien varrella kertynyt mittava kiertopalkintokokoelma. Arvokkain ja tavoitelluin on Ester Selestén ikuisesti kiertävä kasvattajapalkinto. Hopeisen pokaalin kylkiin kaiverrettujen kenneleiden nimissä on tallentuneena suomalaisen spanielikasvatuksen historiaa vuosikymmenien ajalta. Viimeisin palkinnon saaja on Heli Härkälä kennel Triplet.

Kunniapalkintona on aikoinaan jaettu metallista laattaa. Kerhon kultainen ansiomerkki on heraldinen ruusu, jonka emalikeskustassa on cockerspanieli. Merkkiä on jaettu 30 numeroitua

kappaletta. Englantilaisen cockerspanielikasvattajan Kay Doxfordin piirtämä ja hänen luvallaan yhdistyksen käyttämä tunnusmerkki esiintyy mm. viireissä, hihamerkeissä, puseroissa, tarroissa, autotarroissa, rintanapeissa, kunniakirjoissa, kirjekuorissa, palkintolasisarjoissa ja metsästyskokeissa jaettavissa pikareissa.

Kerhon toiminta on kattanut kaikki koemuodot: metsästys, jäljestys, taipumuskoe ja tottelevaisuus. Esimerkkinä tottelevaisuuskokeesta voidaan mainita TOKO-kehiä hallinneen Oili Saarikankaan omistama cockerspanieliuros Alderwood's Jim. Tämä koira niitti mainetta TOKO-kentillä usean vuoden ajan voittaen spanielien TOKO-mestaruuden vuosina 1976, 1977 ja 1978. Unohtaa ei sovi myöskään 1970-luvulla kilpaillutta Tapio Ojasen voittoisaa cockerspanielinarttua Wildfire Ziaa. Heli Härkälän omistama cockerspanielinarttu Norvale Koh-I-Noor voitti spanielien TOKO-mestaruuden vuosina 1992 ja 1993. Keväisin pidettävissä TOKO-kilpailuissa otettiin mittaa koulutuksen saavutuksista. Kilpailuissa valittiin kerhon mestari, juniorimestari sekä valittiin myös joukkue Spanieliliiton TOKO-mestaruuskisoihin.

Ensimmäiset spanielien metsästyskokeet pidettiin Vesilahdella 24.8.1965 järjestäjänä Hämeen Spanielikerho. Spanieliliitto oli heti perustamisensa jälkeen ryhtynyt sorvaamaan metsästyskokeiden sääntöjä. Etelä-Suomi oli alusta alkaen innokkaana mukana metsästyskoetoiminnassa. Alkuaikojen kerhon ahkerimmat metsästyskokeissa kävijät olivat Lars Ehrnrooth englanninspringerspanielillaan Belair's Bonnie ja Osmo Kauppinen cockerspanielillaan Chicky of Finnline. Molemmat koirat olivat rotujensa ensimmäiset kaksoisvaliot. Spanieliroduilleen uskollisina Ehrnrooth jatkoi springerillään Artemis av Tyris ja Kauppinen cockerillaan Brightmind Katherine. He kävivät Spanieliliiton edustajina Ruotsissa järjestetyssä maaottelussakin vuonna 1970.

Metsästyskokeet järjestettiin tuohon aikaan pääasiassa vesilintujen metsästysaikaan. Kun ammutuista vesilinnuista n. 50 % arvioitiin jäävän korjaamatta, spanieleille oli tilaus. Spanieli liikkuu luontevasti vedessä, ja se on myös suhteellisen helposti koulutettavissa noutoon.

Etelä-Suomi järjesti ensimmäiset fasaanikokeet Nurmijärvellä 22.10.1967 ja 7.9.1968 ensimmäiset vesilintukokeet Pernajassa. Kerho on onnistunut saamaan hyvillä suhteillaan sopivat maastot Nurmijärveltä, Hämeenlinnan seudulta, Pernajan Isnäsistä, Vanjärven ympäristöstä ja Elimäeltä. Kerho on jokseenkin omavarainen toimihenkilöiden ja koetuomareiden suhteen. Ilahduttavaa on, että metsästyskoe on alkanut kiinnostaa enenevässä määrin, ja myös naisohjaajat ovat uskaltaneet mukaan kokeeseen.

Suomeen metsästyskoirien jäljestämiskoe eli MEJÄ-koe tuli vuonna 1957. Lauri Vuolasvirta oli tutustunut kokeeseen Saksassa. Aluksi kokeita järjestivät mäyräkoiraharrastajat. Spanieliväki kiinnostui koemuodosta, ja 11.10.1965 Kennelliitto myönsi osallistumisoikeuden myös spanieleille. Kauan ei aikailtu, ja niinpä Hämeen Spanielikerho järjesti ensimmäisen MEJÄ-kokeen spanieleille 5.11.1965. Etelä-Suomen Spanielikerhossa innostuttiin kokeesta, ja ensimmäinen kerhon koe järjestettiin seuraavana keväänä 22.5.1966 Kalkkisissa. Kokeeseen osallistui mm. Lars Ehrnrooth springerillään Belair's Bonnie. Saman vuoden syksynä kerho järjesti toisen kokeen, jossa menestyivät Lars Ehrnroothin omistama engl.springerspanieli Artemis av Tyris, Misse Puolakkaisen omistama engl.springerspanieli Mustela M. Aminette ja Aili Nevalaisen ja Maire Järvenpään omistama cockerspanieli Brightmind Elena.

Kerholaisten omistamia ensimmäisiä jäljestämisvalioita olivat Ehrnroothin Artemis av Tyris, Björn Holmströmin omistama cockerspanieli Craighleith Dick Turpin, Berit Kauppisen cockerspanieli Brightmind Katherine sekä Aili Nevalaisen Brightmind Isidora

Spanielien MEJÄ-mestaruuskokeet aloitettiin vuonna 1970. Jäljestys sai vähitellen yhä enemmän harrastajia myös etelä-suomalaisten joukossa, ja 1980-luvun puoliväliin tultaessa kerhossa oli joukko menestyneitä koiria ja innostuneita harrastajia. Spanielimestaruuden voittaneita etelä-suomalaisia ovat Ritva-Liisa Koskelan omistamat amerikancockerspanielit Leavenworth The Day Dream vuonna 1975 ja Kikkon Aluminium vuonna 1983, Erna Toivasen ja Rauli Markelin

omistama Bell'Mano Pure Magic vuonna 1999 sekä Janne Pullin ja Satu Savolainen-Pullin omistama englanninspringerspanieli Hightide's Bon-Bon.

Ester Seleste, joka itse oli ulkomuototuomari, oli myös kiinnostunut jalostuksesta. Hänen aloitteestaan ryhdyttiin vuonna 1963 järjestämään matkoja Cruftsin jokavuotiseen suureen koiranäyttelyyn, joka tuolloin pidettiin Lontoossa. Näiden matkojen yhteydessä päästiin tutustumaan Lontoon lähellä sijaitseviin kenneleihin, ja näin saatiin osviittaa ja vaikutteita omaan kasvatustyöhön rodun alkuperämaasta. Hyvin tavallista oli, että näillä käynneillä hankittiin siitoskoiria omaa koirakantaamme uudistamaan. Cruftsin matkojen vaikutteiden ja tuontien ansiosta jalostusmateriaali parani ratkaisevasti. Tämä johti siihen, että suomalaiset spanielit valtasivat pohjoismaiset näyttelykehät.

Näillä Cruftsin näyttelymatkoilla päästiin myös tutustumaan englantilaisten ulkomuototuomareiden työskentelytapoihin, ja niinpä heitä kutsuttiin erikoisnäyttelyihimme arvostelevaan, jotta meidän spanieleidemme taso kohoaisi rodun kotimaan tasolle ja rotumääritelmiä vastaavaksi. Usein nämä tuomarit tulivat kerhon vieraisiksi kerhoiltoihin, jossa kerholaisilla oli myös mahdollisuus esittää kysymyksiä ja keskustella ajankohtaisista spanieleiden ulkomuotoon liittyvistä asioista. Kerhomme on halunnut ylläpitää suhteita muihin spanielimaihinkin ja on siksi ollut European Spaniel Councilin jäsen.

Spanielitoiminta alkoi saada uusia harrastajia, ja näin syntyi spanielikerhoja eri puolille maata. Vuonna 1964 perustettiin Suomen Spanieliliitto - Finlands Spanielförbund ry, joka otti hoitaakseen rotujärjestön tehtävät. Tällöin kerhomme sai myös nykyisen nimensä Etelä-Suomen Spanielikerho - Syd-Finska Spanielklubben ry. Sen tehtävänä oli nyt toimia alueellisena spanielikerhona. Yhteistyötä muiden spanielikerhojen kanssa on tehty kutsumalla niitä vieraisiksi omiin tapahtumiin kuten ystävyysotteluihin.

1970-luvulla toiminta jatkui vilkkaana. Kerho alkoi silloin julkaista omaa lehteä, joka palveli jäseniä vasta-alkajista kokeneisiin kasvattajiin. Alkuaikoina lehden toimittamisesta vastasi etupäässä Isabella Holmström. Hänen jälkeensä kerholehdestä ovat vastanneet Ritva Hälikkä vv. 1987-92 ja viime vuodet Minna Toivola. Suurimmillaan kerhon jäsenmäärä silloin oli yli 900. Tällöin spanieleiden rekisteröintimäärät olivat myös korkeimmillaan. Cockereita rekisteröitiin parhaina vuosina lähes 2700 koiraa. Yhdistyksen toiminta-alue tuohon aikaan oli se, mikä sovittiin yhdistyksen luopuessa rotujärjestöoikeuksistaan vuonna 1964 perustetun Suomen Spanieliliiton hyväksi.

Etelä-Suomen Spanielikerho on ensimmäisenä spanielikerhona maassamme järjestänyt jalostuspäivät, joiden toteutumisesta vastasivat Ritva Hälikkä ja Pirjo Lipponen. Tämä osoittaa kerhon kiinnostusta jalostus- ja kasvatustyöhön. Kerho teki myös uraauurtavaa, koko maan kattavaa työtä ylläpitämällä jalostusneuvontaa. Yhdistyksellä oli vuosikymmenet oma jalostustoimikuntansa, jossa Edith Ollinen hoiti laajat kortistot ja keräsi tiedot jalostusmateriaalista.

Keväisin ja syksyisin on jo pitkään järjestetty trimmauskursseja, joilla opettajina ovat toimineet kerhon omat jäsenet. Näyttely- ja tottelevaisuuskoulutustilaisuudet ovat siirtyneet Malmilta Kansallismuseon pihan kautta Myllypuroon, jossa niitä pidetään viikoittain.

Elokuun 9 päivänä 1972 kuoli Etelä-Suomen Spanielikerhon pitkäaikainen puheenjohtaja Ester Seleste. Hänen poismenonsa koettiin suurena menetyksenä. Yhdistys perusti vuonna 1973 Ester Selestin lähes 20 kestäneen puheenjohtajuuden muistoksi Tri Ester Selestin stipendirahaston.

Kerhon uudeksi puheenjohtajaksi tuli toimintakaudeksi 1973 Hans Lehtinen. Hänen jälkeensä ovat puheenjohtajina toimineet Kirsti Wuorimaa vv. 1974-75, Tuula Salomaa v. 1976, Eeva-Maija Pikkanen vv. 1977-78, Markku Puumala vv. 1979-80, Björn Holmström vv. 1981-85, Ritva Hälikkä 1986-92, Raimo Martikainen 1993-2003, Olli Pajala vv. 2004 - 06 ja Ville Vasunta v. 2007 - .

Svenska Klubbenilla vuonna 1982 pidetyssä kerhon 35-vuotisjuhlassa, jonka juhlaillallisiin osallistui n. 100 henkilöä, yhdistys kutsui kunniajäsenekseen kerhon perustamisesta lähtien mukana

olleen ja aktiivisesti toimineen Edith Ollisen. 24.10.1987 Puotilan kartanossa vietetyssä 40-vuotisjuhlassa kerhon kolmanneksi kunniajäseneksi kutsuttiin Aili Nevalainen. Rav. Mestaritallissa 1997 järjestetyssä kerhon 50-vuotisjuhlassa palkittiin muistopaketilla joukko ansioituneita kerholaisia.

Varsinainen järjestötoiminta on muodostanut myös kehyksen sille työlle, jota kerhon keskuudessa on tehty spanieliroitujen kehittämisen hyväksi. Ensimmäinen cockerspanieleiden kasvattaja ja kerhon jäsen, jonka koirien nimiä on säilynyt sukutauluissa varsin pitkään, oli Richard Eager kennelnimeltään Muc Hill. Kerhon ensimmäisen kunniajäsenen Richard Eagerin voidaan sanoa ratkaisevalla tavalla vaikuttaneen cockerspanielikannan syntymiseen meidän maassamme. Richard Eager kuoli kerhon 10-vuotispäivänä 15.11.1957 ehtien vielä sähköitse kuolinpäivänään onnitella juhlivaa yhdistystä.

Eräät kerhon jäsenten omistamat kennelit aloittivat toimintansa jo 1940- ja 1950-luvuilla. Varsinaisesti kenneleiden perustaminen vilkastui 1960-luvulla. Näyttely- ja koekentiltä tutuiksi tulleita entisen tai nykyisen jäsenkunnan kenneleitä on lähes 150.

Etelä-Suomen Spanielikerho - Syd-Finska Spanielklubben ry on maamme vanhin, laaja-alainen spanieliroituja harrastava yhdistys. 60-vuotiseen toimintaan on mahtunut tuhansia tunteja korvauksetta, harrastuksella ja asiantuntemuksella suoritettua työtä. 60 vuoteen on mahtunut ainakin 120 sukupolvea suomalaisia cockereita. Etelä-Suomen Spanielikerho haluaa yhtenä Spanieliliiton jäsenkerhona toimia koko maan spanielitoiminnan hyväksi ja lähtee rakentavassa hengessä yhteistyöhengessä seuraavalle 60-vuotistaipaleelle.

*** Kerhon 60-vuotishistoriikin ovat laatineet aikaisempien historiikkien pohjalta Ritva Hälikkä ja Liisa Pajala ***